

PROGRAM ROZVOJE OBCE OLDŘICHOV V HÁJÍCH

NA OBDOBÍ LET
2023 - 2029

Program rozvoje obce schválilo v souladu s § 84, odst. 2, písm. a), zákona č. 128/2000 Sb., v platném znění zastupitelstvo obce Oldřichov v Hájích. Datum schválení: 30.1.2023 Číslo usnesení: 10/2/2023 Text usnesení: Zastupitelstvo obce schvaluje Program rozvoje obce Oldřichov v Hájích na období 2023-2029.

1 ÚVOD

Program rozvoje obce (dále jen „PRO“) je dlouhodobý programový dokument vytyčující záměry obce na období 7 let. Jde tedy o dokument, který se neomezuje pouze na jedno volební období zastupitelstva obce. Jedná se o komplexní programový dokument, který formuluje strategii rozvoje celého území obce, včetně komunity a jejího fungování. Vzniká na základě styku s veřejností, soukromou sférou, občany, podnikateli, majiteli pozemků, odborníky, správou obce a státu.

PRO usiluje o dosažení rovnováhy mezi tím, co občané chtějí a tím, co je dosažitelné. Rovnováhy mezi dalším rozvojem a ochranou stávajících přírodních a kulturních hodnot.

PRO je důležitým nástrojem k upevnění pozice v regionu a posílení její konkurenceschopnosti. Je podkladem pro rozvojové aktivity a územní plánování v obci, ale i v regionu. Přispívá k tomu, aby obec efektivně využívala finanční prostředky jak z vlastního rozpočtu, tak i z vypsanych dotačních titulů. Dokument umožní představitelům obce koncepční plánování rozvoje obce.

PRO umožní obci:

- naplňovat dlouhodobé cíle a strategickou vizi obce
- rozhodovat v zastupitelstvu v širším koncepčním rámci
- koordinovat aktivity a zájmy různých subjektů působících v obci
- prosazovat a chránit veřejný zájem
- stanovit priority obce, místních obyvatel, podnikatelských subjektů a následně investičního programu
- posílit sounáležitost mezi lidmi navzájem
- posílit odpovědnost místních obyvatel za další rozvoj obce tak, aby přicházeli s konkrétními návrhy a řešením daného problému

Program rozvoje obce musí vycházet ze sociálně ekonomické analýzy současného stavu, zhodnotit silné a slabé stránky obce, její rozvojové příležitosti a identifikovat existující rizika.

Program rozvoje obce je zpracován dle metodiky garantované Ministerstvem pro místní rozvoj ČR. Kompletní metodiky, včetně dalších nástrojů tvorby programů rozvoje obcí jsou k dispozici na www.obcepro.cz.

Dokumentem, bezprostředně navazujícím na tento program, by měl být operativní roční plán akcí, určených k realizaci na základě aktuálních možností obce.

Po zpracování a schválení PRO zastupitelstvem obce bude celý dokument nahrán do elektronického systému MMR na www.obcepro.cz.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

1.1 Geografická poloha a území

Oldřichov v Hájích je obec ulicového typu a nachází se zhruba ve střední, až severní, části Libereckého kraje, v okrese a správním obvodu ORP Liberec. První písemná zmínka obce je datována ke konci 14. století. Obec v současnosti plní primárně obytnou funkci a částečně rekreační.

Tabulka: Základní údaje k 31. 12. 2021

Území	Počet obyvatel	Rozloha (ha)	Počet částí obce	Nadmořská výška (m n. m.)
Oldřichov v Hájích	788	1 625	2	400

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Katastrální území je složeno celkem ze dvou částí: Oldřichov v Hájích a Filipka.

Na katastrální území obce navazují sousední obce – Frýdlant, Mníšek, Hejnice a Raspenava.

Tabulka: Vzdálenost obslužných středisek - dostupnost po silničních tazích

Území	Vzdálenost v km	Vzdálenost v min.	SO ORP	Kraj	Počet obyv.
Liberec	7,2	10	Liberec	Liberecký	104 802
Chrastava	9,1	13	Liberec	Liberecký	6 298
Frýdlant	13,4	14	Frýdlant	Liberecký	7 476
Žitava	27,7	27	Zhořelec	Sasko	25 381
Jablonec nad Nisou	23,6	25	Jablonec nad Nisou	Liberecký	45 773

Zdroj: ČSÚ, mapy.cz, vlastní zpracování

Polohu obce vzhledem k časoprostorové vzdálenosti obslužných středisek vyššího řádu lze hodnotit poměrně pozitivně, a to zejména díky silnici I/35, která je přístupná z Liberce (9–11 km) nebo z Chrastavy (10–12 km). Tato dopravní komunikace zajišťuje dostupnost ve směru Praha – Mladá Boleslav – Liberec. Dalším neméně důležitým spojením je komunikace I/13, která propojuje Liberecký kraj s krajem Ústeckým a Karlovarským.

Tabulka: Hustota zalidnění ve srovnání se SO ORP Liberec

Území	Počet obyvatel	Rozloha v km ²	Hustota zalidnění (počet obyvatel na 1 km ²)
-------	----------------	---------------------------	--

Oldřichov v Hájích	788	16,25	48
SO ORP Liberec	144 878	578,40	250

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Území obce se rozkládá na ploše 16,25 km² a jeho počet obyvatel dosahoval k 1. 1. 2021 788 obyvatel. Hustota zalidnění činí 48 obyvatel na 1 km² a je tak oproti hustotě zalidnění SO ORP Liberec přibližně 5x nižší. Vzhledem ke své rozloze a hustotě zalidnění má obec venkovský ráz. Plynulá zástavba je typická především pro centra jednotlivých částí obce.

Zdroj: ©ArcČR, ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ, 2016, MapCruzin; zpracováno v QGIS Albersovo zobrazení

Tabulka: Využití půdy k 31. 12. 2021

Struktura půdy	Rozloha v ha - absolutní hodnoty		relativní hodnoty v %	
	SO ORP Liberec	Oldřichov v Hájích	SO ORP Liberec	Oldřichov v Hájích
Celková výměra	57 839,50	1 624,57	100	100
Zemědělská půda celkem	26 850	363,90	46,4	22,4
Orná půda	11 783	5,42	20,4	0,3
Chmelnice	---	---	---	---
Vinice	---	---	---	---
Zahrady	2048	19,24	3,5	1,2
Ovocné sady	86	---	0,1	---
Trvalé travní porosty	12 932	339,28	22,4	20,9
Nezemědělská půda celkem	30 988	1 260,67	53,6	77,6
Lesní půda	24 021	1 176,68	41,5	72,4
Vodní plochy	502	8,41	0,9	0,5
Zastavěné plochy a nádvoří	1 292	13,99	2,2	0,9
Ostatní plochy	5 172	61,59	8,9	3,8

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Strukturu půdy na území obce tvoří z 22,4 % zemědělské půdy a ze 77,6 % půdy nezemědělské. V rámci nezemědělské plochy se primárně jedná o lesní půdu s podílem 77,6 % výměry z celkového půdního fondu. Oldřichov v Hájích patří do povodí Odry, přičemž územím obce protéká Jeřice s několika přítoky a Luční potok. Na území se rovněž nachází několik víceúčelových vodních nádrží s retenční funkcí (Centrum, Pod Špičákem, Písečák a U trati). Hlavní příčinou možného výraznějšího zvýšení vodní hladiny jsou jak letní přívalové a deletrvající srážky, tak i jarní tání. Řeka Jeřice má v obci ničivý potenciál, který se projevil naposledy v roce 2010.

Dílčí SWOT analýza

Silné stránky

- rozloha obce s nízkou hustotou zalidnění
- obec je čistě venkovským sídlem
- napojení obce na regionální dopravní infrastrukturu
- výhodná geografická poloha vůči ostatním centrům regionu i sousedním státům
- lesy a kopce obklopující obec
- vysoká hodnota a zachovalost přírodního prostředí a krajiny (CHKO JH, NPR Jizerskohorské bučiny)
- změny preferencí v oblasti bydlení (osidlování venkova)

Slabé stránky

- exponovanost obce silnicí č. III/2904 vzrůstající intenzitou dopravy
- obec uzavřená do údolí – lze ji opustit jen 2 směry
- bleskové povodně povodí Jeřice ohrožující obydlené území obce
- při uzavírkách lze obtížně hledat objízdné trasy

Příležitosti

Ohrožení

2. Obyvatelstvo

1.1 Obyvatelstvo

Kapitola představuje stav a vývoj demografických charakteristik – vývoj celkového počtu obyvatelstva, přirozený přírůstek a úbytek, přírůstek stěhováním, věková a vzdělanostní struktura obyvatelstva.

Tabulka: Vývoj počtu obyvatel celkem a dle pohlaví v absolutních hodnotách k 31. 12. daného roku

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Celkem	709	733	737	740	753	758	761	767	793	788
Muži	363	374	379	379	389	393	392	395	403	396
Ženy	346	359	358	361	364	365	369	372	390	392

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Vývoj celkového počtu obyvatel má ve sledovaném období z let 2012–2021 konstantně narůstající trend. V průběhu poslední dekády počet obyvatel vzrostl o 79 obyvatel (11 %). Trendy takto vysokého vzrůstu obyvatel mnohdy souvisí s polohou obce vůči blízkému centru, v tomto případě tedy Liberci. Obyvatelstvo je přitahováno širší pracovní nabídkou či službami centra, zároveň však jako místo svého bydliště upřednostňují klidnější rurální prostředí.

Následující graf zachycuje meziroční vývoj počtu obyvatel obce ve srovnání se SO ORP Liberec. Z grafu je patrné, že trend meziročního vývoje obyvatel Oldřichova v Hájích vykazuje silnější stabilitu růstu obyvatel než SO ORP Liberec.

Graf: Srovnání meziročního vývoje počtu obyvatel v %, 2012–2021

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

V grafu je zachycen vývoj celkového počtu obyvatel, který je počítán k výchozímu roku 2012. Výchozí rok je znázorněn hodnotou 100 % a v absolutním vyjádření v případě Oldřichova v Hájích odpovídá hodnotě 709 obyvatel.

Celkový vývoj počtu obyvatel ovlivňují dvě základní složky tohoto ukazatele. První se týká mechanického pohybu obyvatel (vystěhovalí, přistěhovalí) a druhá přirozené změny obyvatel (narození, zemřelí). Tyto dva ukazatele pak společně představují celkový přírůstek nebo úbytek obyvatelstva.

Graf: Vývoj a struktura celkového přírůstku obyvatel v absolutních hodnotách, 2012-2021

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Dominantní složkou, která má vliv na celkový počet obyvatel, jsou migrační přírůstky/úbytky obyvatel. Ve sledovaném období má trend migračního salda proměnlivý charakter, který je nicméně, s výjimkou období 2017-2018, vždy kladný. Obyvatelstvo stěhující se do obce výrazně převyšuje trend přirozeného přírůstku, který je v letech 2016 a 2019 dokonce záporný. Průměrně tak celkový počet obyvatel stoupá o 13 obyvatel za rok.

Tabulka: Přirozený a mechanický pohyb obyvatel mezi roky 2012-2021 v absolutních hodnotách

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přirozený přírůstek	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Stav k 31. 12.
2012	12	11	44	17	1	27	28	709
2013	8	8	42	18	0	24	24	733
2014	13	12	21	18	1	3	4	737
2015	7	6	22	20	1	2	3	740
2016	8	11	29	13	-3	16	13	753
2017	13	7	28	29	6	-1	5	758
2018	10	7	21	21	3	0	3	761
2019	2	10	18	4	-8	14	6	767
2020	13	6	32	13	7	19	26	793
2021	10	5	22	14	5	8	13	788

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Přirozený přírůstek je výsledkem procesu rození a vymírání obyvatel. Vývoj přirozeného přírůstku se pohybuje dlouhodobě nestabilně. Do roku 2020 je velmi nízký až záporný. V posledních dvou letech však nastává výrazný nárůst. Na základě trendů v oblasti reprodukčního chování obyvatel Česka nelze předpokládat větší pozitivní výkyvy, spíše se bude jednat o mírný pokles. To stejné již neplatí pro hodnoty zemřelých, u kterých lze očekávat negativní výkyvy zapříčiněné silnými demografickými vlnami poválečných ročníků, které budou mít přímý vliv na záporné hodnoty přirozeného přírůstku.

1.1.1 Věková struktura obyvatelstva

Věková struktura je sledována na základních věkových skupinách, které jsou svým rozložením ekonomické povahy. Jedná se o složku tzv. předproduktivní 0 až 14 let, produktivní 15 až 64 let a poproduktivní 65 let a více. Pro sledování vývoje jsou použity milníky SLDB 2001, 2011 a 2021.

Tabulka: Srovnání vývoje dle produktivních věkových skupin a pohlaví v letech 2001, 2011 a 2021

Sledovaná jednotka	2001			2011			2021		
	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
Oldřichov v Hájích	59	324	60	122	465	94	176	485	127
Muži	23	179	20	66	239	40	87	248	61
Ženy	36	145	40	56	226	54	89	237	66
Územní srovnání	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65 +
Oldřichov v Hájích (%)	13	73	14	18	68	14	22	62	16
SO ORP Liberec (%)	15	71	14	15	69	16	17	63	20

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Ze srovnání území je patrné, že Oldřichov v Hájích vykazuje pomalý vývoj směřující ke stárnutí obyvatelstva ve věkovém složení 15–64, který je trendově pomalejší než území SO ORP Liberec. Vývoj předproduktivní složky (0–14 let) v absolutním vyjádření stoupl z hodnot roku 2001 – 59 dětí na 176 dětí v roce 2021 (nárůst o 198 %). Nárůst skupiny do 14 let doprovází také nárůst poproduktivního obyvatelstva, tj. 65 a více let. Oproti roku 2001 vzrostl z 60 obyvatel na 127 (nárůst o 112 %). Počet obyvatel v produktivní skupině taktéž stoupl od roku 2001 z 324 obyvatel na 485 (nárůst o 50 %). Od roku 2011 do roku 2021 je zaznamenán, oproti ostatním skupinám, pokles této skupiny z důvodu nižší základny ve věkové skupině 0–14 let a postupnému posunu silných poválečných ročníků do skupiny 65+ let.

Vývoj poměrového složení obyvatelstva v ekonomických věkových skupinách zobrazuje následující graf znázorňující přesuny obyvatel mezi skupinami, a to ve prospěch předproduktivního a poproduktivního obyvatelstva. Dochází tak k postupnému ústupu obyvatel v produktivním věku.

Graf: Vývoj základních věkových skupin v letech 2001, 2011, 2021

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Pro rozvojové účely je nezbytné analyzovat věkové skupiny detailněji, a to vzhledem k nutnosti předvídat potřeby obyvatelstva. Průměrný věk obyvatel Oldřichova v Hájích je 39 let (k 31. 12. 2021).

Graf: Obyvatelé v pětiletých věkových skupinách celkem a dle pohlaví k 31. 12. 2021

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Obsazení jednotlivých věkových skupin se vymyká republikovému trendu, kdy jsou často dvě nejmladší věkové skupiny k předchozím skupinám obsazeny relativně slabě. Díky vysokému migračnímu přírůstku

dochází k nárůstu mladého obyvatelstva. Další republikový trend, který se ovšem projevuje i v Oldřichově v Hájích, je vysoké zastoupení obyvatel ve věku 40–54 let. Tato skupina obyvatel se bude v budoucnu vyznačovat zvýšenou nutností zajištění sociálních potřeb, a to v podstatně větší míře, než je tomu za současného stavu.

Předpokládá se, že v případě pokračování tohoto trendu bude za 20 let věková struktura obyvatelstva charakteristická velice silným zastoupením obyvatel ve věkových skupinách 65 let a více. Věkové kategorie obyvatel do 14 let se budou pohybovat na dlouhodobě ustálených nízkých hodnotách (uvažováno bez silné migrační vlny). Počet obyvatel v produktivním věku bude průběžně klesat.

1.1.2 Vzdělanostní struktura

Do vzdělanostní struktury obyvatelstva jsou započítáni obyvatelé starší 15 let.

Tabulka: Struktura obyvatel podle nejvyššího dokončeného stupně vzdělání v % v roce 2021

Území	Základní a neukončené	Střední vč. vyučení (bez maturity)	Úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné	Vysokoškolské	Bez vzdělání
Oldřichov v Hájích	13,4	36	30	16,7	0,7
SO ORP Liberec	16,6	32,3	37,8	12,9	0,4

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2021, vlastní zpracování

Oldřichov v Hájích dosahuje ve srovnání s širším územím ve vzdělanostní struktuře obyvatelstva srovnatelných hodnot, s výjimkou úplného středního vzdělání s maturitou, jejichž zastoupení je nižší. Naopak u vysokoškolského vzdělání je významně vyšší. Vzhledem k nízké flexibilitě při změnách vývoje na trhu práce lze očekávat problémy zejména u skupiny obyvatel dosahujících základního vzdělání. Nejvyšší podíl obyvatel zahrnuje skupina středního vzdělání bez maturity.

Tabulka: Obyvatelé podle nejvyššího dokončeného stupně vzdělání a pohlaví absolutně v roce 2011

Území	Základní vč. neukončeného	Střední vč. vyučení (bez maturity)	Úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné	Vysokoškolské	Bez vzdělání
Celkem	111	221	140	52	3
Muži	49	133	59	24	1
Ženy	62	88	81	28	2

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování

Z hlediska srovnání mužů a žen, dosahují ženy obecně vzato vyššího ukončeného vzdělání, což je v současnosti trend celého Česka, ale zároveň znatelně přesahují počet mužů se základním vzděláním. Tato data databáze SLDB nabízí pouze za rok 2011.

Vzdělanostní strukturu Oldřichova v Hájích zachycuje následující graf, ze kterého lze vyčíst absolutní hodnoty reprezentující jednotlivé kategorie.

Graf: Vzdelanostní struktura obyvatel v roce 2021, absolutní hodnoty

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Dílčí SWOT analýza

Silné stránky

- dlouhodobě stabilní počet narozených dětí
- zvyšující se migrační přírůstek
- silná skupina obyvatel v produktivním věku
- minimální podíl obyvatel bez vzdělání
- pokračování v posilování obytné funkce obce

Slabé stránky

- absolutní růst počtu obyvatel ve skupině 65+
- pokračující nepříznivý demografický vývoj stárnutím obyvatelstva
- nepřipravenost obce na nárůst obyvatelstva ve věkové skupině 75 a více let

Příležitosti

Ohrožení

3. Hospodářství

1.1 Hospodářství

V této kapitole jsou analyzovány popisné a vývojové charakteristiky municipální ekonomiky obce Oldřichov v Hájích. Jedná se o analýzu podnikatelských subjektů, zaměstnanosti, resp. trhu práce a mobility pracovní síly.

Tabulka: Ekonomické subjekty se sídlem na území obce Oldřichov v Hájích podle právní formy k 31. 11. 2021

Oldřichov v Hájích	Celkem	Státní organizace	Obchodní společnosti	Zahraniční fyzické os.	Fyzické osoby
absolutně	187	1	11	1	164
podíl v %	100	1	6	1	88

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka zachycuje **registrované** ekonomické subjekty se sídlem v obci, tzn., že zde nemusí jednoznačně působit. Zároveň z dat není možné určit subjekty, které působí v Oldřichově v Hájích a sídlo mají v jiné obci. Převládající právní formou subjektů je živnostenské podnikání 88 % (164 subjektů). Přehled ekonomických subjektů formálně eviduje v Oldřichově v Hájích celkem 187 subjektů.

Nejvíce fyzických osob vykazuje aktivitu v oborech – zpracování dřeva, specializovaných stavebních činnostech a poskytování ostatních osobních služeb. Ze struktury ekonomických subjektů lze vyvozovat, že tyto tržní segmenty jsou spíše rurálního charakteru. Ostatní sektory můžeme charakterizovat jako spíše obslužné. Významným segmentem v městotvorné části jsou služby spojené s cestovním ruchem (ubytování, stravování, ostatní služby). Podrobný rozpis fyzických osob dle předmětu činnosti je uveden v následující tabulce.

Tabulka: Podnikající fyzické osoby dle předmětu činnosti, Oldřichov v Hájích k 20. 12. 2022

Počet subjektů celkem	Fyzické osoby celkem	v tom			
		s neuvedeným počtem zaměstnanců	bez zaměstnanců	s 1 - 5 zaměstnanci	s šesti a více zaměstnanci
Počet subjektů celkem	189	98	89	2	0
v tom:					
00 Nezařazeno	6	1	5	-	-
01 Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti	2	-	2	-	-
02 Lesnictví a těžba dřeva	3	-	3	-	-
08 Ostatní těžba a dobývání	1	-	1	-	-
10 Výroba potravinářských výrobků	3	1	2	-	-
11 Výroba nápojů	2	1	1	-	-
14 Výroba oděvů	3	2	1	-	-
15 Výroba usní a souvisejících výrobků	2	1	1	-	-
16 Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku	17	9	8	-	-
23 Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	2	2	-	-	-
24 Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství	2	2	-	-	-
25 Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	8	1	7	-	-
31 Výroba nábytku	1	-	1	-	-

32	Ostatní zpracovatelský průmysl	3	1	2	-	-
33	Opravy a instalace strojů a zařízení	3	1	1	1	-
35	Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	1	1	-	-	-
41	Výstavba budov	4	4	-	-	-
43	Specializované stavební činnosti	25	14	11	-	-
45	Velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel	5	4	1	-	-
46	Velkoobchod, kromě motorových vozidel	10	6	4	-	-
47	Maloobchod, kromě motorových vozidel	6	5	1	-	-
49	Pozemní a potrubní doprava	4	2	2	-	-
55	Ubytování	1	1	-	-	-
56	Stravování a pohostinství	8	5	2	1	-
62	Činnosti v oblasti informačních technologií	4	2	2	-	-
68	Činnosti v oblasti nemovitostí	3	1	2	-	-
69	Právní a účetnické činnosti	7	2	5	-	-
71	Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy	3	2	1	-	-
73	Reklama a průzkum trhu	1	-	1	-	-
74	Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti	5	2	3	-	-
77	Činnosti v oblasti pronájmu a operativního leasingu	2	1	1	-	-
79	Činnosti cestovních agentur, kancelářů a jiné rezervační a související činnosti	1	1	-	-	-
80	Bezpečnostní a pátrací činnosti	1	1	-	-	-
81	Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny	1	1	-	-	-
82	Administrativní, kancelářské a jiné podpůrné činnosti pro podnikání	2	2	-	-	-
85	Vzdělávání	4	2	2	-	-

86	Zdravotní péče	2	1	1	-	-
90	Tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti	1	1	-	-	-
93	Sportovní, zábavní a rekreační činnosti	1	1	-	-	-
95	Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	6	2	4	-	-
96	Poskytování ostatních osobních služeb	23	12	11	-	-
G		0	-	-	-	-

Zdroj: Individuální výpis z Registru ekonomických subjektů, ČSÚ

Téměř všichni živnostníci (98,9 %) podnikají bez zaměstnanců, nebo své zaměstnance neuvádějí. Celkem **dva** podnikatelé zaměstnávají do pěti zaměstnanců. Žádný z podnikatelů nezaměstnává šest a více zaměstnanců.

V obci Oldřichov v Hájích působí se svým sídlem celkem 25 právnických osob. Z těchto osob je evidováno 11 společností, které se věnují výdělečné činnosti. Jedná se o devět společností s ručením omezeným, jednu veřejnou obchodní společnost a jedno družstvo. Pouze tři podnikající právnické osoby uvádí počet zaměstnanců (2x 1-5 zaměstnanců a 1x 25-49 zaměstnanců).

V návaznosti na data Českého statistického úřadu ke dni 31. 12. 2021 (novější data nejsou z Veřejné databáze k dispozici) lze identifikovat podíl aktivních ekonomických subjektů, tj. ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou. Z celkového počtu podnikajících **právnických osob** v obci Oldřichov v Hájích vykazuje ekonomickou aktivitu cca 65 % ekonomických subjektů. Z celkového počtu podnikajících **fyzických osob** vykonává ekonomickou činnost cca 57 % osob. Lze tedy konstatovat, že téměř polovina evidovaných ekonomických subjektů je neaktivní.

Největšími zaměstnavateli se sídlem v obci Oldřichov v Hájích jsou následující podnikatelské subjekty:

Tabulka: Největší zaměstnavatelé - podnikající právnické osoby se sídlem v Oldřichově v Hájích k 20. 12. 2022

IČO	Název firmy	Zaměření (hlavní ekonomická činnost)	Kategorie počtu zaměstnanců
25479920	PILA FACEK, s.r.o.	Výroba pilařská a impregnace dřeva	25-49
25019953	J & F PLUS s.r.o.	Maloobchod s masem a masnými výrobky	1-5

Zdroj: Individuální výpis z Registru ekonomických subjektů, ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka: Významní zaměstnavatelé - právnické osoby - veřejný sektor se sídlem v Oldřichově v Hájích k 20. 12. 2022

IČO	Název organizace	Kategorie počtu zaměstnanců
481483	Obec Oldřichov v Hájích	6-9

Zdroj: Individuální výpis z Registru ekonomických subjektů, ČSÚ, vlastní zpracování

Kompletní výpis z Registru ekonomických subjektů Českého statistického úřadu k 31. 12. 2022 je uveden v příloze Programu rozvoje obce Oldřichov v Hájích.

1.1.1 Cestovní ruch jako oblast ekonomického rozvoje obce

Následující podkapitola představuje zhodnocení přínosu cestovního ruchu pro obec Oldřichov v Hájích. Aktivní cestovní ruch může v oblastech s dostatečným potenciálem vést ke zvýšení počtu pracovních míst, příjmů domácností, rozvoji místní infrastruktury, diverzifikaci ekonomických činností, zvyšování státních příjmů či zvýšení zájmu o ochranu památek a životního prostředí.

Obec Oldřichov v Hájích a jeho blízké okolí nabízí rozmanité příležitosti pro trávení volného času. V okolí centra obce lze využít jak stravovací, tak i ubytovací zařízení. Obec rovněž oplývá přírodním potenciálem, který je využitelný zejména pro pěší, tak i cyklistické výlety (např. CHKO Jizerské hory, NPR Jizerskohorské bučiny Skalní hrad, Lysé skály nebo linie bunkrů apod.), a to celoročně. Zdravé životní prostředí a čistá příroda, která obklopuje obec ze všech stran, je příležitostí pro zdravotně-rekreační cestovní ruch. Velký potenciál pro šetrný turistický ruch v souvislosti se zařazením Jizerskohorských bučin na seznam světového dědictví UNESCO, Oldřichov je přirozeným východiskem.

Specifické možnosti sportování (volejbal, nohejbal, fotbal, stolní tenis, cvičení žen atd.) nabízí sportovní infrastruktura obce (viz kapitola 2.5.4). Tyto možnosti jsou přístupné zejména místním obyvatelům.

Turistická nabídka

Typ	Atraktivita
Letní rekreace	• přírodní atraktivita – Kaskáda na Jeřici, unikátní skalní útvary, Clam-Gallasovská obora, Loupežnická jeskyně, UNESCO Jizerskohorské bučiny, Koňská hlava, Špičák, Lysé skály • sportovní vyžití – cyklostezky, naučné stezky, horolezecká stěna, in-line stezka, významné horolezecké terény v okolí, cvičná lezecká stěna Malý lom
Zimní rekreace	• zimní turistika – běžecké tratě (nástup na Jizerskou magistrálu a okruhu kolem hřbitova) • ledové lezení – lom Hemmrich

Turistické cíle	• památky – Pomník u obecního úřadu, pomník obětem válek na hřbitově, pomník k 60. výročí vlády Františka Josefa I.. • církevní stavby – boží muka U Zelených buků, kříž v Oldřichovském sedle, kříž u železniční zastávky, kříž u dětského hřiště Na Pilách, hrobka rodiny Neuhäuser-Berger, kaplička v centru obce, fenomén jizerskohorských křížků • jiné – linie obranných bunkerů, ekocentrum-farma, turistická odpočívadla. Interaktivní outdoorová hra „Za pokladem loupežníků“, naučná stezka Oldřichovské bučiny, Hausmannka
	Příběhy
	• tajná chodba, Skalní hrad, Loupežnická jeskyně, Bezhlavý jezdec

Ubytovací zařízení

Nabídka ubytovacích zařízení v obci Oldřichov v Hájích nabízí příležitosti zejména pro nenáročné hosty. K dispozici jsou jak nízkokapacitní chaty a apartmány, tak větší penzion. Kapacity bývají naplňovány jak v zimní, tak i v letní sezóně. Zdaleka největším ubytovatelem je v obci Ekocentrum Oldřichov v Hájích.

Název	Lůžková kapacita	Adresa
Rekreační chalupy Senohrábek	16	Oldřichov v Hájích 64, 46331 Oldřichov v Hájích
Apartment Oldřichov v Hájích	4	Oldřichov v Hájích 43, 46331 Oldřichov v Hájích
Ekocentrum Oldřichov v Hájích	53	Oldřichov v Hájích 5, 46331 Oldřichov v Hájích
Ekokemp Oldřichov v Hájích	stany	Oldřichov v Hájích, 46331 Oldřichov v Hájích
Penzion U Františka	9	Oldřichov v Hájích 149, 46331 Oldřichov v Hájích
Chata Na Pilách	4	Oldřichov v Hájích 12, 46331 Oldřichov v Hájích

Stravovací zařízení

Stravovací služby jsou situovány v Oldřichově v Hájích strategicky podél komunikace III/2904. Restaurace Beseda je v současnosti dočasně uzavřena.

Název	Adresa
Hospůdka u Františka	Oldřichov v Hájích 149, 46331 Oldřichov v Hájích
Hausmannka U Kozy	Filipka 337, 463 31 Oldřichov v Hájích
Sokolovna	Oldřichov v Hájích 304, 463 31 Oldřichov v Hájích
Restaurace Beseda	Oldřichov v Hájích 54, 463 31 Oldřichov v Hájích

1.1.2 Nezaměstnanost

Nezaměstnanost je významným ukazatelem rozvoje území. Za nezaměstnaného se považuje osoba, která je starší patnácti let, aktivně hledá práci a je připravena do práce nastoupit do 14 dnů. Ve srovnání s územím SO ORP Liberec dosahuje nezaměstnanost v obci Oldřichov v Hájích nižších hodnot.

Tabulka: Vývoj nezaměstnanosti dle pohlaví a území v %

Území	Podíl nezaměstnaných osob v %							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021

Oldřichov v Hájích	7,48	5,61	4,10	3,63	2,30	3,56	4,97	2,82
Muži	7,14	5,02	3,98	3,09	2,78	2,79	4,72	2,01
Ženy	7,82	6,25	4,22	4,20	1,76	4,42	5,24	1,68
SO ORP Liberec	7,70	6,75	5,45	4,10	3,28	3,14	4,11	3,72

Zdroj: ČSÚ, Integrovaný portál MPSV, vlastní zpracování

V tabulce je sledováno období posledních deseti let. V období ekonomického růstu (od 2015 a dále) nezaměstnanost postupně klesá od hranice cca 7,48 % a tenduje směrem k 2% míře nezaměstnanosti. V současnosti (data k říjnu 2022) nezaměstnanost prudce vzrostla na hodnotu 5,6 % (27 osob, z toho pět osob tvoří dlouhodobě nezaměstnané) a úřad práce v obci eviduje dvě volná pracovní místa. Na jedno pracovní místo tedy připadá 14 zájemců.

1.1.3 Vyjíždka za prací

Mobilita pracovní síly je hodnocena dle dat ze SLDB 2011, což je jediný relevantní zdroj. Data ze SLDB 2021 nejsou k datu zpracování dokumentu připravena. Vzhledem k možným změnám v oblasti mobility je k hodnocení přistoupeno spíše tendenčně.

V roce 2011 bydlelo v obci 465 ekonomicky aktivních obyvatel (do hodnoty nejsou zahrnuti studenti). Z celkového počtu zaměstnaných vyjížděla do zaměstnání za hranice obce méně než polovina obyvatel.

Tabulka: Vyjíždějící do zaměstnání podle obce dojíždky a času stráveného vyjíždkou, rok 2011

Obec vyjíždky	Vyjíždějící do zaměstnání		Čas strávený vyjíždkou (minuty)			
	celkem	z toho denně	do 14	15-29	30-59	60+
Oldřichov v Hájích	80	70	3	51	19	5
vyjíždí v rámci okresu	73	67	2	51	17	2
vyjíždí do jiných okresů kraje	2	1	---	---	2	---
vyjíždí do jiných krajů	3	2	1	---	---	2
vyjíždí mimo ČR	2	---	---	---	---	1
Obec dojíždky - hlavní proudy						
Liberec	67	61	---	47	17	2
Mníšek	2	1	1	---	---	---

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování

V tabulce jsou uvedeny dva největší směrové proudy vyjíždky za prací, přičemž dominantním cílem dojíždky za prací je Liberec. Vyjíždějící obyvatelé Oldřichova v Hájích vykonávají svou ekonomickou činnost převážně v odvětví průmyslu (23,8 %). Časová náročnost vyjíždky do zaměstnání u více než poloviny vyjíždějících nepřesáhne 30 minut.

Do Oldřichova v Hájích dojíždí do zaměstnání celkem 35 osob, přičemž nejvíce osob je zaměstnáno v průmyslu. Osoby dojíždějí z Liberce a z Mníšku.

Dílčí SWOT analýza

Silné stránky

- mobilita (vyjíždka) ekonomicky aktivního obyvatelstva
- rozvinuté živnostenské podnikání
- podnikání v rurálních oborech
- nízká míra nezaměstnanosti (2,8 % v roce 2021)
- obec disponuje atraktivitami cestovního ruchu
- v obci jsou k dispozici základní služby cestovního ruchu (ubytování a stravování)
- podpora podmínek pro udržení pracovní mobility obyvatel
- Jizerskohorské bučiny nově v UNESCO

Slabé stránky

- středně vysoká doba cesty vyjíždějících za prací
- závislost ekonomických charakteristik obce na jiných územích
- nízký počet pracovních míst přímo v obci
- klesající zájem o stravovací zařízení
- skokový nárůst nezaměstnanosti z důvodu zpomalení růstu výkonu národní ekonomiky

Příležitosti

Ohrožení

4. Infrastruktura

1.1 Technická a dopravní infrastruktura

V následující kapitole jsou analyzovány základní infrastrukturální oblasti – technická a dopravní.

1.1.1 Technická infrastruktura

Tabulka: Vybavenost základní technickou infrastrukturou obydlených bytů

Oldřichov v Hájích celkem		přípoj na kanalizační síť	žumpa, jímka	vodovod	plyn
absolutně	240	4	178	222	12
podíl v %		1,7 %	74,2 %	92,5 %	5 %

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2021, vlastní zpracování

Tabulka: Vybavenost obydlených bytů zdrojem energie k vytápění a způsob vytápění

Oldřichov v Hájích	energie k vytápění pevná paliva (uhlí, koks, uhelné brikety, dřevo)	způsob vytápění				
		plyn	elektrina	ústřední	kamna	etážové
podíl v %	60,2 %	3,6 %	19 %	65,5 %	24,5 %	10 %

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2021, vlastní zpracování

Převládajícím typem energie k vytápění jsou ve více než polovině domácností pevná paliva, do kterých spadá například uhlí, koks a dřevo. Převládajícím způsobem vytápění je pak ústřední topení.

Přívod elektrické energie je zajištěn nadzemním vedením VN 22 kV z transformovny TR 110/22 Frýdlant - Větrov. Obec je závislá na přívodu elektrické energie. Malou část spotřeby lze sezónně pokrýt z místních vodních a fotovoltaických zdrojů.

Na území je provedena částečná plynofikace v jižní části obce u Mníšku. V územním plánu z roku 2014 je doporučeno obec plošně neplynofikovat, ale umožnit ze stávajícího STL plynovodu připojení staveb na plochách zastavených a zastavitelných k tomuto plynovodu.

Zdroje pitné vody veřejného vodovodu leží mimo území obce. Vodovodní řady jsou postupně rozvíjeny do všech částí obce a s ohledem na náročný členitý terén. Významný podíl budov využívá lokální zdroj vody (studna) s ohledem na strukturu zástavby nelze ani výhledově počítat se stoprocentním napojením na veřejný vodovod.

Obec nemá splaškovou kanalizaci a likvidace splaškových vod je tak řešena individuálně. V roce 2014 byla navržena výstavba tlakové kanalizace v celkové délce 4,8 km. Součástí této výstavby je i centrální čistírna odpadních vod.

Při Humanizaci silničního průtahu obcí byla vybudována dešťová kanalizace odvádějící povrchovou vodu z hlavní silnice.

Svoz a likvidace odpadů jsou na území obce Oldřichov v Hájích ukotveny v obecně závazné vyhlášce č. 2/2021 o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů na nakládání se stavebním odpadem na území obce. Svoz odpadových nádob s komunálním odpadem a recyklovaným odpadem provádí společnost FCC. V objektu bývalé panelárny naproti Ekocentru je obyvatelům k dispozici sběrné místo. Vybraný odpad Obec likviduje jak prostřednictvím FCC, tak vlastními silami (papír, kovy). Svoz elektroodpadu realizuje firma Elektrowin.

1.1.2 Dopravní infrastruktura

Zcela klíčovou silniční komunikací obce Oldřichov v Hájích je zejména silnice č. III/2904. Tato silnice zajišťuje dopravní dostupnost okolních měst – Mníšku a Raspenavy. V Mníšku se napojuje na významnou komunikaci I/13, díky které je zajištěno napojení na hlavní krajské město Liberec. Silnice je v zimě provozována v režimu povinné zimní výbavy, je vyloučena chemická údržba; s ohledem na její parametry, zejména v lesním úseku, působí trvalý problém provoz nákladních automobilů s hmotností nad 12 tun (tranzitní doprava s napojením na Polsko).

Obcí též prochází další spojovací silnice III. třídy. Jedná se o následující komunikaci:

- III/02905 → místní část obce Na Pilách (délka komunikace na území obce – 1,6 km), komunikace má návaznost na neveřejnou lesní komunikaci na Bílou Kuchyni – „Polednická cesta“.

Délka komunikací III. třídy je na území obce dohromady 1,6 km, zbylé místní komunikace spadají pod správu obce. Kvalitní dopravní napojení a dostupnost spádových center koresponduje s narůstajícím migračním přírůstkem obyvatel.

Ředitelství silnic a dálnic realizuje na vybraných silnicích sčítání dopravy. Toto sčítání se v Oldřichově v Hájích týká pouze silnice č. III/2904, která vede skrz centrum obce. V roce 2020 zde bylo provedeno měření, dle kterého byla průměrná denní průjezdnost na této silnici 4 102 vozidel s výraznou převahou osobních automobilů (88,8 %). Během předešlého měření v roce 2016 zde bylo naměřeno celkem 3 135 vozů, z toho 87,8 % osobních vozů. Lze tedy konstatovat, že dochází k takřka 24% vzrůstu dopravního

zatížení.

Obec Oldřichov v Hájích je vybavena místními komunikacemi a chodníky v některých místech dopravně-bezpečnostní potřeby. Doprava v klidu je řešena povětšinou podélným parkováním a celkem dvěma oficiálními parkovišti, dále jsou uvedeny i odstavné plochy:

- parkoviště v Oldřichovském sedle („U Kozy“),
- parkoviště u OÚ
- odstavná stání u obchodu,
- parkoviště Na Pilách – nástupní místo Jizerské magistrály,
- parkoviště u fotbalového hřiště
- Parkoviště u Ekocentra a v bývalé panelárně

Obec má schválený pasport místních komunikací. Místní komunikace převážně nejsou v dobrém technickém stavu. Na území obce probíhá jejich další rozšiřování vzhledem k výstavbě rodinných domů.

Bezmotorová doprava

Katastrem prochází dvě cyklotrasy:

- **cyklotrasa č.022 Hřebenovka** (Hrádek nad Nisou – Chrastava – Oldřichov v Hájích – Josefův Důl – Lučany nad Nisou – Jablonné v Podještědí)
- **cyklotrasa č. 3006** (Stráž nad Nisou – Mníšek – Raspenava – Horní Řasnice – Habartice – Filipovka)

Cyklotrasy č. 3022 a č. 3006 procházejí katastrem obce od jihu k východu a k severu. Na několika místech se vzájemně proplétají.

Obcí prochází následující čtyři turistické trasy:

- **modrá:** začíná na katastru obce u Hřebenového buku poté pokračuje jako Nová cesta k železniční zastávce. Nakonec opouští katastr „U kozy“
- **žlutá 1:** první trasa začíná na jihu katastru u obce Mníšek a vede přímě až na sever ke Strmému vrchu
- **žlutá 2:** druhá trasa začíná Na Pilách a míří odtud k železniční zastávce, kde se napojuje na modrou
- **zelená:** lícuje po severovýchodní hranici katastru a nese označení „Hřebenovka, stezka Českem“

Dopravní obslužnost

V obci je základní dopravní obslužnost veřejnou dopravou zajišťována autobusovými spoji a po železnici.

Autobusovou linkou č.72 a 659 je obec napojena na Mníšek a Liberec. Linkou 659 lze dojet až do Nového Města pod Smrkem. Četnost spojů dokumentuje následující tabulka. Obslužnost obce veřejnou autobusovou dopravou lze považovat, vzhledem k poloze, za dostatečnou. V neděli a ve státní svátek jezdí jeden pár spojů linky 659 (doprava na noční směnu).

V obci je 7 autobusových zastávek s celkovými 13 stanovišti:

1. Oldřichov v Hájích, „pila
2. Oldřichov v Hájích, „ekocentrum
3. Oldřichov v Hájích, „hřiště
4. Oldřichov v Hájích, „host.
5. Oldřichov v Hájích, „Na Pilách (stanoviště společné pro oba směry)

6. Oldřichov v Hájích,,žel.zast.
7. Oldřichov v Hájích,,U Kozy

Tabulka: Obslužnost obce Oldřichov v Hájích autobusovou dopravou

Číslo linky/spoje	Trasa	Frekvence spojů
659/1, 2, 3, 4, 6, 7	Liberec - Oldřichov v Hájích - Nové Město p. Smrkem	1) směr Liberec všední den - 4 sobota - 0 neděle/svátky - 1 2) směr Nové Město p. Smrkem všední den - 4 sobota - 0 neděle/svátky - 1
72/1, 2, 3, 4, 5, 6	Liberec - Mníšek - Fojtka (spoje se otáčejí v Oldřichově v Hájích)	1) směr Liberec všední den - 10 sobota - 0 neděle/svátky - 0 2) směr Fojtka všední den - 8 sobota - 0 neděle/svátky - 0

Zdroj: www.iidol.cz, www.idos.cz

Obcí Oldřichov v Hájích prochází regionální železniční trať č. 037 Liberec – Černousy. Na trati je v katastru obce jedna vlaková zastávka bez obsluhy. Cestující si jízdenky mohou zakoupit ve vlaku, případně v aplikaci IDOLKA.

Tabulka: Obslužnost obce Oldřichov v Hájích vlakovou dopravou

Číslo linky	Trasa	Frekvence spojů
L6 (L61 a L62)	Liberec -, Frýdlant v Čechách - Černousy (L61 Frýdlant v Čechách - Jindřichovice pod Smrkem) (L62 Raspenava - Hejnice)	směr Liberec - 29 pracovní dny, 7 SO, 7 NE směr Černousy - 28 pracovní dny, 7 SO, 7 NE

www.iidol.cz

V pracovní dny i o víkendech a svátcích je obslužnost veřejnou vlakovou hromadnou dopravou do středisek vyššího řádu (včetně výchozích středisek pro další dopravu) bezproblémově zajištěna. Dostupnost vlakové stanice z centrální části obce je cca 800 m a je umístěna vedle autobusové zastávky „železniční stanice“.

Dílčí SWOT analýza

Silné stránky

- existence základní technické infrastruktury v obci (el. vedení, vodovod, veřejné osvětlení)
- napojení jak na autobusovou, tak železniční dopravu
- nadstandardní četnost vlakových spojů
- síť turistických tras a cyklotras
- existence cyklostezek a in-line stezky
- napojení na silnice vyššího řádu

- udržení dopravní obslužnosti obce
- zavádění opatření k podpoře alternativního způsobu vytápění objektů v obci
- podpora individuálního řešení likvidace odpadních vod ve vybraných místech obce
- rozšiřování a zkvalitňování technické infrastruktury
- rozšiřování infrastruktury pro bezmotorovou dopravu
- využití potenciálu cyklotras a turistických tras (cestovní ruch)
- vybudování bezbariérového WC na parkovišti v Oldřichovském sedle
- obnova sítě veřejného osvětlení – úspory el. energie
- minimalizace produkce odpadu
- úspory energie, zvyšování energetické bezpečnosti/soběstačnosti

Slabé stránky

- vzrůstající intenzita automobilové dopravy
- chybějící splašková kanalizace
- při Humanizaci průtahu nebyla položena základní síť splaškové kanalizace
- vysychání studní, nedostatek pitné vody v letních měsících
- hospodaření v obecních lesích bez finančních výnosů

- nedostatečné finanční zdroje na udržení a opravy silniční infrastruktury v obci
- zastarávání sítě veřejného osvětlení
- nedostatek pitné vody v důsledku projevů změn klimatu/vysychání krajiny

Příležitosti

Ohrožení

5. Vybavenost obce

1.1 Vybavenost

1.1.1 Bydlení

Počet obyvatel žijících v rodinných domech dosahuje výrazně vyšších hodnot, nežli tomu tak je u bytových domů.

Tabulka: Struktura domovního fondu

Oldřichov v Hájích	Rodinné domy	Bytové domy		
	Celkem	Obydlené	Neobydlené	Celkem
	Obydlené			Obydlené
				Neobydlené

Absolutně	308	236	72	3	2	1
Podíl v %		76,6	23,4		66,7	33,3

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2021, vlastní zpracování

Dohromady se v obci nachází 366 bytů v rodinných a bytových domech, ze kterých je obydleno 279 bytů. Dochází tak k 24% neobydlenosti bytů.

Tabulka: Stáří domovního fondu - období výstavby nebo rekonstrukce

Oldřichov v Hájích	1980 a dříve	1981-1990	1991-2000	2001-2010	2011-2015	2016 a později
Podíl v %	52	6,3	7,9	13,3	7,9	4,6

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2021

Z dat je patrný víceméně stálý trend v obnově nebo výstavbě nových domů do roku 2015, kdy se začíná snižovat. Průměrné stáří domovního fondu je cca 67 let.

Tabulka: Počet dokončených bytů v rodinných a bytových domech v letech 2012-2021

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dokončené byty	2	4	3	1	2	1	2	3	2	2

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze

V období let 2012–2021 bylo dokončeno 22 bytů v rodinných domech. Za toto období nevznikl žádný nový byt v bytových domech.

1.1.2 Školství a vzdělávání

V obci není k dispozici žádná mateřská ani základní škola. Děti a žáci tak navštěvují školská zařízení v okolních obcích, primárně v obci Mníšek.

V Oldřichově v Hájích není pro žáky dostupná žádná základní umělecká škola. Zájemci o tento druh vzdělávání tak dojíždějí do Liberce, Frýdlantu nebo na detašované pracoviště ZUŠ Liberec, které se nachází v Chrastavě.

Středoškolské vzdělání je pro studenty dostupné zejména v Liberci a Frýdlantu, případně v dalších vzdálenějších spádových centrech (např. Jablonec nad Nisou).

1.1.3 Zdravotnictví a sociální péče

V obci Oldřichov v Hájích nejsou registrována žádná zdravotnická zařízení. Obyvatelé obce proto navštěvují ambulance zdravotnických zařízení v **Liberci** (ambulantní péče, ambulantní specialisté, nemocnice), v sousedním **Mníšku** (zubař, pediatr, lékař pro dospělé) popř. ve **Frýdlantu**. Údaje jsou čerpány z Registru zdravotnických zařízení (www.uzis.cz).

Ordinace specialistů, lůžková zdravotnická zařízení a akutní či pohotovostní služby jsou obyvatelům Oldřichova v Hájích spádově k dispozici v Liberci a Frýdlantu.

V obci Oldřichov v Hájích se podle registru poskytovatelů sociálních služeb nenachází žádný poskytovatel.

Nicméně na území obce poskytují terénní a ambulantní sociální služby subjekty: Charita, Hospic sv. Zdislavy a subjekty se sídlem v Liberci.

1.1.4 Sport, kultura a volnočasové aktivity

V obci Oldřichov v Hájích působí dle Registru ekonomických subjektů 10 zájmových organizací, z toho čtyři sportovní, jeden hasičský a pět ostatních se zaměřením na další volnočasové aktivity.

Evidované aktivní spolky se sídlem v obci jsou následující:

- Živo v Hájích z. s.
- Krajina návratů, z. s.
- Tělovýchovná jednota Sokol Oldřichov v Hájích, z. s.
- SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů Oldřichov v Hájích

Aktivní spolky bez právní subjektivity (komunitní spolky)

- Horolezecký oddíl MLOK
- Lukostřelci
- SKI klub
- Volejbal
- Nohejbalový turnaj

Venkovní sportovní infrastrukturu tvoří:

- fotbalové hřiště – Oldřichov v Hájích (vlastník TJ Sokol)
- IN-LINE stezka
- Horolezecká stěna

Vnitřní sportovní infrastrukturu tvoří:

- budova sokolovny (nevyhovující technický stav)

V obci se nachází tři dětská hřiště:

- dětské hřiště u obecního úřadu
- dětské hřiště Na Pilách
- dětské hřiště u sokolovny

Pravidelné kulturní a sportovní akce:

Masopust (únor-březen)

Sokolský bál, Hasičský bál, Sportbál (leden a únor)

Čarodějnice (duben)

Noc s Andersenem (duben)

Den dětí (červen)

Nohejbalový turnaj (červenec)

Volejbalový turnaj (srpen)

Oldřichovský hudební festival (září)

Podzimní špacír, (říjen)

Strašidelný les (listopad)

Mikulášská, Živý Betlém, rozsvěcení vánočního stromu (prosinec)

Jednotlivé akce jsou pravidelně vyhlašovány na webových stránkách obce.

V obci jsou dále k dispozici tyto vnitřní prostory pro společenské a kulturní potřeby občanů:

- Obecní dům Beseda Oldřichov v Hájích
- Obecní knihovna

1.1.5 Komerční služby

Obec Oldřichov v Hájích je vybavena některými administrativními a komerčními službami. Z oblasti poštovních, finančních a pojišťovacích služeb je k dispozici Poštovní spořitelna v rámci České pošty – Pošta Partner.

Přehled základních služeb v obci:

- prodej smíšeného zboží – základní sortiment
- stravovací a ubytovací služby
- služby řemeslníků a živnostníků

V obci není k dispozici žádný větší diskontní obchod. Tyto obchody jsou situované do měst: Liberec, Chrastava, Frýdlant. Ve zmíněných městech využívají obyvatelé Oldřichova v Hájích též další služby občanské vybavenosti.

1.1.6 Vzhled obce

Obec Oldřichov v Hájích je ukázkovým příkladem sídla silnicového typu, kdy je hlavní zástavba a ekonomické aktivity (výroba, služby, občanská vybavenost) vedena plynule podél hlavní silniční infrastruktury. Zástavba v dalších lokalitách a částech obce je charakterizována jako spíše obytná a rekreační. Lokalizace klíčových struktur vybavenosti obce je logická, soustředěná převážně v centrální části obce.

Z hlediska vzhledu obce lze konstatovat úspěšnou aktivitu v péči o veřejná prostranství. Zajištění příjemného vzhledu obce jako celku je doplňované řadou soukromých majetků (nemovitostí), které jsou udržované. Zanedbaně působí pouze některé staré obývané budovy v obci. Náves obce působí nevýrazně, což je častým problémem sídel silnicového typu, který je způsoben podélným tvarem zástavby. Více než polovinu katastru obce tvoří lesy, což tvoří specifický krajinný ráz obce. V obci není instalován obecní navigační systém s výjimkou značení Klubu českých turistů.

Zásadní pro atraktivitu obce jak pro trvalé obyvatele, tak pro návštěvníky je příroda a krajina v okolí obce - CHKO JH, NPR JHB.

Dílčí SWOT analýza

Silné stránky

Slabé stránky

- k dispozici základní lékařská péče v sousední obci Mníšek – zdravotní středisko
- aktivní péče o veřejná prostranství a vzhled obce
- rozvinutá spolková činnost
- zajištění dostupnosti předškolního a základního vzdělávání – spolupráce s obcí Mníšek a Nová Ves
- zřízení vlastní MŠ a malotřídky – 1.stupně ZŠ
- rozvoj dostupnosti sociálních služeb – terénní, ambulantní
- zajištění vnitřních prostor pro volnočasové aktivity – spolky, kultura, sport
- bezbariérové úpravy obecních budov
- vybudování evakuačního bytu
- obec nemá školská zařízení pro předškolní a školní vzdělávání
- vnitřní sportovní zařízení jsou malá – nelze zde provozovat některé sporty jako v tělocvičně
- obecní úřad nemá bezbariérový přístup, stejně tak sál v Besedě
- tělocvična v sokolovně bude potřebovat opravu podlahy
- nedostatečná kapacita MŠ a ZŠ Mníšek
- hraniční počet žáků pro vlastní malotřídku a MŠ
- vybavenost obce neodpovídá růstové dynamice obce

Příležitosti

Ohrožení

6. Životní prostředí

7. Správa obce

1.1 Správa obce

1.1.1 Hospodaření obce

Obec hospodaří v současnosti s vyrovnaným rozpočtem. Daňové příjmy se za posledních pět let zvýšily o 28 % a přímo tak korespondují se stoupajícím nárůstem obyvatel v obci. Nedaňové příjmy obec vykazuje bez větších změn. Běžné výdaje obce se zvýšily za posledních pět let o 47 %, Obec byla ve sledovaném období dotačně aktivní pouze v roce 2020.

Tabulka: Vývoj rozpočtového hospodaření obce Oldřichov v Hájích v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Daňové příjmy	9 335	10 205	11 016	10 421	11 931
Nedaňové příjmy	1 153	1 029	1 346	1 047	1 209
Kapitálové příjmy	104	38	38	0	35
Neinvestiční přijaté dotace	887	987	479	1 394	434
Investiční přijaté dotace	740	180	0	19 863	570
Příjmy celkem	12 219	12 438	12 879	32 726	14 179
Běžné výdaje	6 771	7 763	7 717	7 982	9 973

Kapitálové výdaje	2 263	3 126	6 580	34 267	4 059
Výdaje celkem	9 034	10 763	14 297	42 249	14 032
Saldo příjmů a výdajů	3 185	1 675	-1 418	-9 523	149
Podíl kapitálových výdajů	25 %	29 %	46 %	81 %	29 %
Podíl běžných výdajů na celkových příjmech	55 %	62 %	60 %	24 %	70 %

Zdroj: www.monitor.statnipokladna.cz

1.1.2 Organizace obce

Organizačně je obec Oldřichov v Hájích tvořena starostkou obce, místostarostkou a dalšími pěti pracovníky, kteří zastávají své funkce v rámci správy obce.

Obecní úřad je situován v centrální části obce. Budova obecního úřadu vykazuje známky chátrání, a to včetně vnitřních prostor. Rekonstrukce budovy včetně dalšího zázemí a modernizace vybavení vnitřních prostor OÚ je pro provoz a správu vnímáno jako potřebné.

Obec vlastní větší část bývalé panelárny naproti Ekocentru, kde je umístěno vedle sběrného místa technické zázemí a jsou zde dostatečné manipulační plochy pro stavební akce.

Obec je členem:

- Místní akční skupiny Podještědí, z. s.,
- Mikroregionu Hrádecko – Chrastavsko,
- Mikroregionu Jizerské Podhůří,
- Turistického regionu Jizerské hory
- a má vlastnický podíl v Ekocentru v Oldřichově v Hájích.

Obec provozuje internetové stránky www.oldrichov.cz. Webové stránky představují dostatečný zdroj informací jak pro rezidenty obce, tak i pro turisty a další návštěvníky. Web je plně funkční a nebyly nalezeny žádné nefunkční odkazy nebo prázdné karty.

Pro informování občanů obec dále provozuje SMS kanál, emailový kanál citizens@oldrichov.cz a stránky na www.facebook.com. Obec dále informuje prostřednictvím Oldřichovských listů (vychází čtvrtletně) a vývěsek, případně letáků do každé nemovitosti.

Obecní rozhlas je nefunkční, i když byl při Humanizaci silničního průtahu obcí částečně obnoven. Jeho kompletní obnova se vzhledem k jiným funkčním kanálům neplánuje.

Dílčí SWOT analýza

Silné stránky

- web, SMS a emailový kanál pomáhá dostatečně informovat občany o dění v obci
- členství v regionálních organizacích
- realizace projektů s více obcemi (mikroregiony)
- velké technické zázemí v bývalé panelárně

Slabé stránky

zastaralá budova OÚ s nedostatečně zajištěnou kapacitou zázemí pro provoz obce včetně vybavení

- využití rozvojových finančních prostředků pro dotační financování projektů
- doplnění a obnova techniky pro údržbu a správu obce
- modernizace budovy OÚ a vybavení s rozšířením zázemí pro provoz obce
- modernizace budov ve vlastnictví obce s cílem minimalizace spotřeby energií
-

omezení investičních příjmů v důsledku ekonomické krize

Příležitosti

Ohrožení

A.2 Východiska pro návrhovou část

Z klíčových výstupů analytické části vyplývá, že Oldřichov v Hájích je obcí primárně s obytnou funkcí s kvalitními podmínkami životního prostředí. Obec je vybavena základní občanskou vybaveností a technickou infrastruktúrou. Vzhledem k dynamice růstu obyvatelstva (preferenci bydlení v zázemí spádových center), trendům v oblasti bydlení a ve vazbě na potřeby obyvatel, by zásadní rozvojové trendy měly směřovat do rozvoje kapacit a rozmanitosti občanské vybavenosti, a to pro kulturní, společenské a sportovní aktivity obyvatel. Zajišťování dostupnosti občanské vybavenosti pak předpokládá i rozvíjení spolupráce s okolními obcemi (školství).

SWOT analýza

Silné stránky

Slabé stránky

Příležitosti

Hrozby

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

3.1 Strategická vize do roku 2040

Společensky soudržná, environmentálně zodpovědná obec s dlouhodobě pozitivní demografickou strukturou obyvatel, s rozvinutou funkcí bydlení, se zajištěnou infrastrukturou občanské vybavenosti a s vytvořeným kvalitním vnějším i vnitřním zázemím pro volnočasové aktivity.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost

Střední důležitost

Nízká důležitost

CÍL : „PROGRAMOVÝ CÍL 1 ZVÝŠENÍ A ZAJIŠTĚNÍ KVALITY OBYTNÉ FUNKCE”

• rozvoj bydlení – rekonstrukce domovního a bytového fondu obce, zaměření se na dostupné bydlení pro vybrané cílové skupiny, zajištění evakuačního bytu • rozvoj infrastruktury pro společenské, kulturní a sportovní aktivity, • rozvíjení spolupráce při zajištění předškolního a základního vzdělávání, • podpora společensko-kulturních aktivit a rozvíjení komunitního života v obci, • podpora zajištění sociálních a zdravotních služeb, • vytváření odpovídajících infrastrukturních podmínek pro správu obce, • rozvoj kvalitativních parametrů životního prostředí a veřejného prostoru. • spolupráce s obcemi, kde jsou zařízení, která občané obce využívají

Opatření : „1.1 Rozvoj bydlení”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„1.1.1 Budování a rekonstrukce domovního a bytového fondu obce” • Rekonstrukce domu s obecními byty čp. 229 (střecha) • Celková obnova a opravy obecních bytů včetně stálého vybavení (obecní dům Beseda) • Vytvoření „nouzového bydlení” v přístavbě obchodu (jedná se o variantní řešení využití vzniklého prostoru) • Posilování energetické úspornosti/soběstačnosti/nezávislosti obecních budov	-			
„1.1.2 Vytváření podmínek a rozvoj bydlení se zaměřením na cílovou skupinu seniorů” • Příprava záměru domu pro seniory a plánování rozvoje individuálního bydlení (lokalizace, projektování, finanční zdroje)	-			
Opatření : „1.2 Rozvoj kvalitních podmínek pro život v obci”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„1.2.1 Zajištění podmínek pro dostupnost předškolního a základního vzdělávání” • Rozvíjení spolupráce s okolními obcemi (Mníšek, Nová Ves, Liberec, Raspenava)	-			
„1.2.2 Rozvoj infrastruktury pro společenské, kulturní a sportovní aktivity” • Komplexní rekonstrukce spolkového domu Beseda (restaurace, kuchyně, sál, zajištění bezbariérového přístupu na sál, vybavení pro konání akcí a spolky) • Zajištění infrastrukturního vybavení a zázemí pro spolkovou činnost (např. rekonstrukce půdního prostoru OÚ, prostory přístavby obchodu, spolkový dům Beseda) • Vybudování venkovního multifunkčního sportovního hřiště • Rozšiřování a výstavba dětských hřišť a údržba stávajících • Zavádění moderních forem venkovního sportování – např. workout, pumptrack • Zajištění vnitřních prostor pro sportování (oprava podlahy v sokolovně, využití sálu v Besedě i pro sportovní aktivity)	-			
„1.2.3 Podpora společensko-kulturních aktivit” • Podpora činnosti sportovních a kulturních spolků • Podpora a pořádání tradičních a nových společenských akcí v obci • Realizace aktivit se zapojením občanů obce	-			
„1.2.4 Podpora zajištění sociálních a zdravotních služeb” • Zajištění podmínek pro rozvoj sociálních služeb (terénní a ambulantní) • Spolupráce při organizaci a zajištění sociálních a zdravotních služeb na úrovni Mikroregionu Jizerské Podhůří a MAS Podještědí.	-			

Opatření : „1.3 Zajištění provozního zázemí a infrastruktury pro správu a rozvoj obce”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„1.3.1 Rekonstrukce budov a zajištění prostor pro správu obce a modernizace vybavení” • Rekonstrukce exteriéru budovy OÚ • Komplexní rekonstrukce a obnova vybavení vnitřních prostor OÚ • Rekonstrukce technických budov a revitalizace ploch v areálu „Panelárna” • Rekonstrukce budovy obchodu – rekonstrukce střechy • Posilování energetické úspornosti/soběstačnosti/nezávislosti obecních budov „1.3.2 Pořízení, dovybavení obce komunální technikou” • Technika pro údržbu veřejných prostranství • Technika pro údržbu místních komunikací „1.3.3 Podpora koncepčního řízení obce a zavádění prvků „smart village” • Aktualizace a pořizování koncepčních dokumentů obce - Pořízení plánu rozvoje sportu - Aktualizace územního plánu obce v návaznosti na priority obce - Spolupráce s obcemi a Libereckým krajem při pořizování rozvojových dokumentů na regionální úrovni (např. Komunitní plán sociálních služeb) • Vytipování a zavádění funkčních prvků „smart village” - např. elektronická úřední deska, digitalizace informačních zdrojů, elektro nabíjecí stanice apod. „1.3.4 Rozšiřování infrastruktury a dostupnosti pro využívání digitálních technologií” • Zavádění optické sítě v obci a řešení nedostatečného pokrytí vybraných částí obce mobilním signálem	-			
Opatření : „1.4 Rozvoj péče o veřejná prostranství a životní prostředí”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„1.4.1 Revitalizace veřejných prostranství, pořízení a instalace vybavení, mobiliáře” • Dokončení dílčí fáze revitalizace návsi (vybudování altánu, úprava okolí pomníku, vybavení mobiliářem) • Rozšíření veřejného prostoru návsi (vykoupení pozemku „bažina”) „1.4.2 Budování nových prostor a zón pro účely odpočinku a relaxace” „1.4.3 Realizace aktivit pro zvyšování retenční schopnosti krajiny a zastavěného území” • Zvýšení retence krajiny využitím vhodných materiálů a technických řešení při výstavbě či revitalizaci (parkovací plochy, místní komunikace, veřejná prostranství apod.). • Doplnění a obnova sídelní zeleně včetně obnovy alejí a specifických přírodních prvků. • Obnova pramenů.	-			
Opatření : „1.5 Péče o kulturní dědictví obce”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„1.5.1 Revitalizace a zachování hodnot kulturního dědictví” • Rekonstrukce hřbitovní zdi a márnice • Obnova drobných památek v krajině - pomníky, křížky, hraniční kameny, boží muka	-			

CÍL : „PROGRAMOVÝ CÍL 2 ZKVALITNĚNÍ A ZKAPACITNĚNÍ TECHNICKÉ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY”

• zajištění dopravní bezpečnosti obyvatel, • realizace obnovy a rozvíjení silniční infrastruktury, • budování a obnova technické infrastruktury obce (splašková kanalizace, veřejné osvětlení a vodovod)

Opatření : „2.1 Rozvoj dopravní infrastruktury a dopravní bezpečnosti”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„2.1.1 Realizace dopravně-bezpečnostních opatření” • Budování a zavádění prvků zvyšující bezpečnost dopravy - ukazatelé okamžité rychlosti s uvedením SPZ a on-line přenosem do databáze, - instalace zpomalovacích optických pruhů, retardérů apod, - instalace zrcadel v rizikových, nepřehledných místech • Dovybavení obce krytými čekárnami na vybraných autobusových zastávkách včetně mobiliáře „2.1.2 Budování nových a revitalizace stávajících parkovacích ploch” • Vybudování parkovacích ploch v centru obce (podélné stání „kotelna - viadukt“, „u odpočívadla”) • Vybudování parkovacích ploch a zkapacitnění stávajících u cyklostezky „2.1.3 Rozvoj nemotorové dopravy” • Vybudování nových chodníků „2. fáze humanizace obce” mezi obcemi Oldřichov v Hájích a Mníškem včetně opravy autobusové zastávky Oldřichov v Hájích, pila. • Rozvoj a obnova cyklostezek včetně doplnění mobiliáře a nabíjecí stanice pro elektrokola • Podpora budování nové infrastruktury pro pěší dopravu s cílem propojit dílčí lokality obce „2.1.4 Rozšiřování a rekonstrukce místních a účelových komunikací včetně související infrastruktury” • Obnova a rekonstrukce stávajících místních komunikací a též ve vazbě na nově obydlené lokality (zkapacitnění komunikací např. místní komunikace „pod Špičákem”) • Obnova stávajícího veřejného osvětlení a budování nového VO v nově obydlených lokalitách	-			

Opatření : „2.2 Rozvoj a údržba technické infrastruktury“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„2.2.1 Rozvoj čistění odpadních vod“ • Vybudování ČOV v centru obce • Vybudování ČOV v jižní části obce • Podpora budování decentralizovaného systému likvidace odpadních vod (domovní čistírny, společné čistírny pro více objektů)	-			
„2.2.2 Rozvoj a údržba vodohospodářské infrastruktury“ • Rozšiřování vodovodního řadu v obci - směr na Betlém, plánování nových etap • Průběžná obnova a údržba vodovodního řadu • Podpora budování soukromých vrtaných studní v místech, kde není možnost napojení na vodovodní řad • Optimalizace odpadového hospodářství obce, předcházení vzniku odpadů	-			

B.3 Podpora realizace programu

3.3 Podpora realizace programu

Program rozvoje obce Oldřichov v Hájích ukazuje základní směr rozvoje obce v období let 2023 - 2029. Dokument obsahuje opatření, potažmo aktivity, pomocí jejichž realizace bude tohoto směru, resp. strategické vize obce, dosaženo. Zpracovaný dokument bude sloužit k rozvoji obce, případně pomáhat obci při čerpání dotací.

Způsob realizace PRO

Zpracováním a schválením dokumentu plánovací a rozvojové aktivity obce nekončí, nýbrž začínají. V této fázi je nutné stanovit postup realizace, sledování a aktualizace dokumentu, resp. celého rozvoje obce.

Realizace dokumentu bude uskutečňována pomocí konkrétních projektů, které budou naplňovat jednotlivé aktivity, potažmo opatření. Tím bude dosaženo naplnění stanovených programových cílů a v konečném důsledku také strategické vize, která ovšem časově převažuje do roku 2040.

Osobou zodpovědnou za realizaci aktivit je starosta/ka obce. Ta/Ten bude, ve spolupráci se zastupitelstvem obce, především:

- iniciovat realizaci opatření a aktivit,
- vyhledávat a zajišťovat zdroje financování aktivit programu rozvoje,
- projednávat podněty vztahující se k realizaci opatření a aktivit,
- předkládat ke schválení zastupitelstvu obce zprávy o realizaci PRO,
- předkládat k projednání změny a aktualizace PRO,
- delegovat jednotlivé činnosti a pravomoci na odpovědné osoby.

Monitoring realizace PRO

Starosta/ka obce je zodpovědný/á také za monitoring a vyhodnocování naplňování programu rozvoje obce. Mezi povinnosti patří zejména:

- shromažďování informací o průběhu realizace projektů, aktivit a opatření,
- upřesňování informací o odpovědnosti za realizaci jednotlivých aktivit,
- každoroční zpracování přehledu realizovaných aktivit,
- 1x ročně sestavování Monitorovací zprávy o průběhu realizace PRO – jako podklad pro sestavení ročního rozpočtu a rozpočtového výhledu obce,
- vypracování komplexního zhodnocení stávajícího PRO v roce 2029, jakožto podklad pro jeho aktualizaci.

Monitorovací zpráva bude obsahovat informace o realizaci dílčích aktivit a projektů, které se podařilo v daném roce zrealizovat, zdůvodnění odchylek od plánovaného průběhu realizace a návrhy na změny či revizi PRO.

Monitorovací zprávy o průběhu realizace PRO budou po projednání zastupitelstvem obce zveřejněny na webu obce.

Způsob aktualizace PRO

Program rozvoje obce je živým dokumentem, mění se jak prostředí v obci, tak vnější podmínky mimo obec. Dokument je nutné revidovat, případně měnit, již v průběhu jeho realizace, a to jako reakci na

závažnou změnu vnějších podmínek, naplnění části PRO, potřebu stanovení nových cílů, apod.

Aktualizace celého dokumentu proběhne nejpozději v roce 2029. Dle potřeby je samozřejmě možné provést dílčí revizi dokumentu dříve, většinou pak ke konci kalendářního roku ve vazbě na zpracování rozpočtu obce na další rok. V případě realizace dílčí revize bude podkladem přehled o realizovaných aktivitách, resp. Monitorovací zpráva o průběhu realizace PRO, jež připraví starosta/ka obce a členům zastupitelstva obce jej předá v dostatečném předstihu před jednáním zastupitelstva obce.

Změny budou provedeny přímo v dokumentu a budou v textu označeny spolu s datem, ke kterému byly provedeny. Aktualizace PRO a jeho změny budou schváleny zastupitelstvem obce spolu se schvalováním rozpočtu a rozpočtového výhledu obce. Aktualizovaný PRO bude též zveřejněn na internetových stránkách obce.

Způsob financování PRO

Základním zdrojem financování rozvojových aktivit jsou vlastní zdroje obce. V případě možnosti budou využity také prostředky z veřejných rozpočtů (kraj, ČR, fondy EU, OP 2021+). Obec bude usilovat o zapojení také soukromého a neziskového sektoru. Informace o možnostech finančních zdrojů budou upřesňovány v průběhu realizace PRO.

Aktivity PRO budou realizovány v úzké vazbě na rozpočet obce, přednostně by měly být realizovány akce, které se podílí na naplňování stanovených cílů PRO.

Seznam použitých zkratek